

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ ๑๑ มีนาคม ถึง ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓

๑. มะม่วง อากาศร้อน มีฝนตกเล็กน้อยบางพื้นที่ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

• โรคน้ำตาแห้ง (เชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides*)

พบในระยะพัฒนาผลเชื้อสาเหตุโรคสามารถเข้าทำลายพืชได้ทุกระยะ โดยมีลักษณะอาการ ดังนี้

อาการที่ใบ ใบอ่อนพบจุดดำน้ำ ต่อมาเปลี่ยนเป็นแผลสีน้ำตาลดำ หากอาการรุนแรงแผลจะขยาย

ตัวอย่างรวดเร็วติดต่อกันทั้งผิใบ ทำให้ใบบิดเบี้ยว เสียรูปทรง ยอดอ่อนเหี่ยวและดำ ส่วนใบแก่พบแผลรูปร่างค่อนข้างเหลี่ยม หากอาการรุนแรงแผลจะทะลุเป็นรู

อาการที่ช่อดอก พบจุดหรือขีดสีน้ำตาลแดงเล็กๆ บนก้านช่อดอก ต่อมาแผลขยายใหญ่ หากมีความชื้นสูงจะพบเมือกสีส้ม ซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรคอยู่ที่บริเวณแผล ทำให้ช่อดอกเหี่ยวแห้ง ดอกหลุดร่วงก่อนติดผล

อาการที่ผลอ่อน พบจุดแผลสีน้ำตาลดำ ถ้าสภาพแวดล้อมเหมาะสม ผลที่ถูกทำลายจะเป็นสีดำและหลุดร่วงก่อนกำหนด ในบางครั้งเชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายแบบแฝงในผลอ่อน โดยไม่แสดงอาการของโรค แต่จะแสดงอาการของโรคเมื่อผลสุก และอาการรุนแรงมากขึ้นตามความสุกของผล

อาการที่ผลแก่ หรือผลสุกหลังเก็บเกี่ยว พบจุดสี

ใบทุเรียนแสดงอาการเหี่ยว ขอบใบจะมีสีเหลืองและไหม้จากปลายใบเข้ามา ในที่สุดใบก็จะร่วง ซึ่งหากไม่มีการให้น้ำ ต้นทุเรียนจะตายทั้งกิ่งหรือยืนต้นตาย ดำเล็กๆ ต่อมาแผลขยายลูกกลมและยุบตัวลง ถ้ามีหลายแผลขยายมาติดกัน ขนาดของแผลจะกว้างขึ้นและยุบตัวเป็นแอ่งบวม ทำให้เน่าทั้งผล บางครั้งพบเมือกสีส้ม ซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรคอยู่ที่บริเวณแผล

การป้องกัน

๑. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบพืชเริ่มมีอาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค

๒. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้น เพื่อลดความชื้นในทรงพุ่ม

๓. ควบคุมปริมาณธาตุอาหารให้เหมาะสม ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีค่าไนโตรเจนมากเกินไป

๔. แหล่งปลูกที่พบการระบาดของโรคเป็นประจำ ในช่วงที่มะม่วงแตกใบอ่อน เริ่มแทงช่อดอก และหลังติดผลอ่อน ควรพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน ๒๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โพรคลอราซ ๔๕% อีซี อัตรา ๑๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๗ - ๑๐ วัน โดยพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งสลับกัน และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันเกิน ๔ ครั้ง ในช่วงที่มะม่วงติดผล หากมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค คือ มีฝนตกและอากาศร้อนชื้น ควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืชดังกล่าว เพื่อป้องกันการระบาดของโรค และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

๕. หลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรตัดแต่งกิ่งเพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง โดยเฉพาะกิ่งที่เป็นโรค และเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของโรคในฤดูกาลผลิตต่อไป

**** ควรหลีกเลี่ยงการพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช ในช่วงดอกบาน เพื่อป้องกันผลกระทบต่อการผสมเกสรของพืช

• แมลงวันผลไม้

เพศเมีย ใช้อวัยวะวางไข่ แทงเข้าไปในผล ตัวหนอนที่ฟักจากไข่ อาศัยและซ่อนไข้อยู่ภายใน ทำให้ผลเน่าเสีย และร่วงหล่นลงพื้น ตัวหนอนที่โตเต็มที่เจาะออกจากผลเพื่อเข้าดักแด้ในดินแล้วจึงออกเป็นตัวเต็มวัย แมลงวันผลไม้วางไข่ในผลไม้สุก และมีเปลือกบาง ในระยะเริ่มแรกสังเกตได้ยาก อาจพบอาการช้ำบริเวณใต้ผิวเปลือก เมื่อหนอนโตขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ผลเน่า ผลที่ถูกทำลายนี้มักมีโรคและแมลงชนิดอื่นๆ เข้าทำลายซ้ำ

การป้องกัน

๑. ทำความสะอาดแปลงปลูก โดยเก็บผลไม้ที่เน่าเสียจากการเข้าทำลายของแมลงวันผลไม้ฝังกลบให้หน้าดินหนาอย่างน้อย ๑๕ เซนติเมตร
๒. ห่อผลด้วยถุงกระดาษสีน้ำตาล หรือถุงกระดาษที่ภายในเคลือบด้วยกระดาษคาร์บอน โดยเริ่มห่อเมื่อมะม่วงติดผลได้อายุประมาณ ๖๐ วัน
๓. การใช้กับดักสารล่อเมทิล ยูจินอล เพื่อเป็นตัวชี้วัดปริมาณแมลงวันผลไม้ในแปลงปลูก โดยใช้กับดักที่ภายในแขวนก้อนสำลีชุบสารเมทิล ยูจินอล ผสมสารฆ่าแมลงมาลาไทออน ๘๓% อีซี ในอัตรา ๔:๑ แขวนในทรงพุ่มที่ระดับความสูงประมาณ ๑-๑.๕ เมตร จำนวน ๑ กับดักต่อพื้นที่ ๑ ไร่ หมั่นสังเกตปริมาณแมลงวันผลไม้ในกับดักทุกสัปดาห์ ถ้าพบว่ามีปริมาณแมลงวันผลไม้ในกับดักมากขึ้นให้พ่นสารฆ่าแมลงเพื่อลดปริมาณในแปลงปลูก
๔. ใช้สารฆ่าแมลงมาลาไทออน ๘๓%
อีซี อัตรา ๒๐-๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๒๐-๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% ซีเอส อัตรา ๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่น ๑-๒ ครั้ง ห่างกัน ๗ วัน เมื่อพบว่ามีการระบาดมาก
๕. พ่นด้วยเหยื่อพิษที่ประกอบด้วยยีสต์โปรตีน อัตรา ๒๐๐ มิลลิลิตร ผสมกับสารฆ่าแมลงมาลาไทออน ๘๓% อีซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรในน้ำ ๕ ลิตร ทุก ๗ วัน โดยพ่นเป็นแถบ แถวละ ๑ แถบ หรือถ้าพ่นแถวละ ๒ แถบ ให้พ่นแถวเว้นแถว ขนาดกว้างแถบละ ๓๐ เซนติเมตร ในเวลาเช้าตรู่ ควรเริ่มพ่นก่อนเริ่มทำการเก็บเกี่ยวผลผลิต ๑ เดือน